

Приложение I

Транслитерация основных упражнений

Занятие VI, упражнение II

makṣikā vraṇamicchanti dhanamicchanti pārthivāḥ
nīcāḥ kalahamicchanti śāntimicchanti sādhaḥ

Занятие VII, упражнение IV

tuṣṭāsmi - varaṃ vṛṇīṣvāśvapate - varametaṃ vṛṇomyaham -
sāvitryuvāca - sābravīt - uttiṣṭhotttiṣṭha - kariṣyāmyetadevam -
varaṃ varayasva yathepsitam

Занятие VIII, упражнение IV

śāntimicchanti sādhaḥ - cakravat parivartante sukhāni ca duḥkhāni ca

Занятие IX, упражнение III

asti pārthivo `śvapatirnāma - nārada uvāca - eko doṣo `sti -
sakṛdamaṃśo nīpatati - yathā vṛkṣastathā phalam

Занятие X, упражнение IV

prayāge gaṅgā yamunayā saṃgachate - grāmasya rathyāsu gajā bhrāmyanti -
aśvā aśrāmyanbhumāvapataṃśca - sabhāyāṃ janako `bhāṣata - vidyā parā devatā

Занятие XI

caturāḥ śṛgālaḥ
Часть I

ekasmin vane śṛgālo `vasat - ekadā sa bhojanāya guhāyā bahir āgacchat -
tatra sa cīramabhrāmyat bhojanamakhādac ca - tadaikaḥ siṃhas tatrāgacchat -
sa tasyāṃ prāviśac ca - śṛgālaḥ pratyāgacchat - tatra saḥ siṃhasya pādānāṃ
cīhnānyapaśyat - śṛgālo `cintayat - siṃho guhāyāmasti na vā - yadi siṃhas
tatrāsti tadā ahamanyatra gacchāmi - yadi siṃho guhāyāṃ nāsti tadāhaṃ guhāyāṃ
praviśāmi - kenopāyena satyamavagacchāmīti

Часть II

śṛgāla upāyamacintayat - śṛgālo guhāyā bahir evātiṣṭhat uccair ākrośac ca - guhe yadāhaṃ
pratyāgacchāmi tadā tvam nityaṃ māmāhvayasi - adya kiṃ tūṣṇīm tiṣṭhasi - adya tvam
mām katham nāhvayasi - māmāhvaya anyathā punaranyatra gacchāmi - siṃho `pi
tamākarṇayat - so `bravīt - yadyahaṃ na vadāmi śṛgālo `nyatra gacchati - yadyahaṃ

tamāhvayāmi sa guhāyāṃ praviśati - tadāhaṃ taṃ khādāmi - siṃho `garjat - śrgālaḥ
siṃhasya garjanamākaraṇayat tasmāt sthānād adhāvac ca - evaṃ sa jīvanamarakṣat.

Занятие XII, упражнение IV

vidyā sarvasya bhūṣaṇam - he bālau sarvadā satyaṃ bhāṣeyāthām - nadīm na taret -
vaiśyāḥ vāṇijyena pāśupālyena vā varteran - prātaḥ prabodhet naraḥ - satyaṃ vadet -
durjanān tyajet - īśvaraṃ pūjayet - śvaśrūrvadhvai na kupyet - devatānāṃ vācya na
bhaveyam.

Занятие XIII, упражнение IV

jalaṃ gireḥ patati - bālo gurave patraṃ likhati - madhunā kṣīreṇa ca tuṣyanti bālāḥ - arayo
janānāṃ vasūni haranti - ṛṣiradhunā pāṇinā jalamācāmati - kavayo hariṃ śaṃsanti -
vidyāvihīnaḥ paśuḥ - vidyā gurūṇāṃ guruḥ.

Занятие XIV, упражнение IV

vaco nibodha - padmaṃ śriyā vasatiḥ - prayāgaṃ gacchataṃ sukhena ca tatra nivasatam -
nivarta gacchasva na te śramo bhavet - ācāryo `nuśāsti - satyaṃ vada - dharmam cara -
mātr̥devo bhava - pit̥r̥devo bhava - ācāryadevo bhava - atithidevo bhava

Занятие XV, упражнение IV

sūryaḥ

prabhāte pūrvadiśāyāṃ sūrya udayaṃ gacchati - prabhāte sūryasya prakāśaḥ komalo
bhavati - sūryasya kiraṇāḥ parvatānāṃ śikhareṣu dīvyanti - janāḥ prabhāte sūryaṃ namanti
- divase janāḥ sūryasya śobhāṃ paśyanti - madhyāhne sūryasya prakāśaḥ pracaṇḍo bhavati
- sāyamkāle sūryo `staṃ gacchati - yadā sūryo `staṃ gacchati tadā niśā bhavati - sūryāya
namaḥ.

Занятие XVI, упражнение IV

uṣaḥkālāḥ

uṣaḥkālasya mahimānaṃ ko na jānāti - asmin kāle sūrya udeti - pakṣiṣu ulūko manuṣyeṣu
ca caurastu taṃ na abhinandati - cakravākaścakravākīṃ sānandaṃ prāpnoti - pakṣiṇaḥ
kolāhalaṃ tanvanti - kamalavanaṃ sūryaṃ prāpya ullasati - uṣaḥkāle sarvatra
kriyābāhulyaṃ dṛśyate - kṛṣakaḥ kṣetraṃ yāti - āpaṇikaḥ paṇyājiraṃ gacchati - ṛṣiḥ yajñam
prārabhate - vāyurmandaṃ vāti.

Занятие XVII, упражнение V

śṛṇu devarṣe - brūhi vistareṇa - varam vṛṇīṣvāśvapate - devatānāṃ yathā vācya na
bhaveyaṃ tathā kuru - ehi sāvitri gaccha tvamanyam varaya śobhane - avighnamastu
sāvitryaḥ pradānam - sarveṣāṃ bhadramastu vaḥ -
vidyā dadāti vinayaṃ vinayādyāti pātratām
pātratvāddhanamāpnoti dhanāddharmaṃ tataḥ sukham -
yadi śāstramabhyasyeyaṃ tadā guravastuṣyeyuḥ.

Занятие XVIII, упражнение VI

kiṃ kariṣyasi - kva yāsyāmi - patiṃ drakṣyasi kalyāṇi kṣipram - tvaṃ rātrau kutra
gamiṣyasi - ahaṃ tava grhaṃ gamiṣyāmi - sa sāyam naiva gamiṣyati - yadā sa gamiṣyati

tadā tvam kiṃ kariṣyasi - yadā tvam śvaḥ tatra gamiṣyasi tadā ahaṃ api tatra eva āgamiṣyāmi - tvam kadā lekhiṣyasi - ahaṃ patramadhunaiva likhāmi - kṛṣṇaḥ mālāṃ kariṣyati - rāmo nirantaraṃ vadiṣyati - tvam sadā kiṃ vadiṣyasi - kṛṣṇo vastraṃ dāsyati - kṛṣṇo vastraṃ neṣyati - kariṣyāmyetadevaṃ - bhuvī kanyā tejasvinī saumya kṣiprameva bhaviṣyati - yadā muniryuṣmānabhibhāṣiṣyate tadā yūyamavadhāsyadhve - yadā nagaraṃ yāsyatha tadā mama gṛhaṃ gamiṣyatha.

Занятие XIX, упражнение IV

rathena jetā gacchatu - netre svasti - śrotāro gurorvacanaistuṣyantu - netāramanusarāmaḥ - he bāla pitaramāpṛcchasva - he svasaḥ pitrogrṛhe tiṣṭheḥ - grāmamadya gacchatamiti mātaraḥ putrāvabhāṣetām - duhitaraḥ mātaraṃ namantu - duhitarāṃ pitaraḥ rakṣetām svasāraṃ bhrātaraḥ mātṛḥ putrāśca rakṣeyuḥ - bhartāraṃ bhartuśca pitaraṃ mātaraṃ ca patnī devāniva pūjayet - jīvane kartāra eva sukhamadhigacchanti - śāstrasya kartre pāṇinaye namaḥ - apradātā pitā vācyaḥ putrāśca vācyaḥ māturarakṣitā.

Занятие XX

śrīvināyakaḥ

Часть I

ayaṃ kaḥ - ayaṃ śrīvināyakaḥ - asya pitā kaḥ - asya pitā śrīparameśvaraḥ - asya mātā kā - asya mātā śrīpārvatī - asya bhrātā śrīsubrahmaṇyaḥ - paśya - vināyakasya śarīraṃ narasyeva ānanaṃ gajasyeva ca vartate ato 'yaṃ gajānanaḥ iti nāma bhajate - yadyapyasya ānanaṃ gajasyeva vartate tathāpyasya danta eka eva - gajasya tu dvau dantau staḥ - gajasyevāsyā mukhe śuṇḍā vidyate.

Часть II

vināyako vighnānāṃ rājā - ato vidyārambhakāle bālāstaṃ namanti - tathā namyamānaḥ sa vighnān apohati - govindaḥ pratidinaṃ vināyakaṃ pūjayati - tena sa nirvighnaṃ sarvāṇi kār्याṇi sādhayati - tvamapi pratyahaṃ vināyakaṃ pūjaya - tavāpi sarvasmin karmaṇyavighnaṃ bhaviṣyati - ata eva sarve 'pi -
vakratuṇḍa mahākāya koṭisūryasamaprabha
avighnaṃ kuru me deva sarvakāryeṣu sarvadā - iti prārthayante.

Занятие XXI, упражнение IV

purā mithilāyaṃ janako nāma rājā babhūva - tasya sutā sītā nāma - sā rūpe śīle cānupamā babhūva - sā cakre pādābhivādanam - jagāma svapuraṃ nṛpaḥ - nārada uvāca - rājovāca - sāvītryuvāca - samtānaṃ paramo dharma ityāhur māṃ dvijātayaḥ - duṣyanto rājā śakuntalāṃ nābhijajñe.

Занятие XXII, упражнение IV

rājakumārā janakāya dūtān preṣayāmāsuḥ - devī darśayāmāsa taṃ nṛpaṃ - uvāca cainaṃ varadā vacanaṃ pārthivaṃ tadā - prāpte yaṃ devakanyeti sammenire janāḥ - tāṃ tu na kaścidvarayāmāsa - bhīmo vivāhaṃ kārayāmāsa damayantyā nalasya ca - sa jagāma svanagaraṃ tatra ca reme saha patnyā - dharmarājaḥ svameva bhavanaṃ yayau.

Занятие XXIII, упражнение IV

pitaraṃ dṛṣṭvā sā cakre pādābhivādanam - āśāṃ nārhasi me hantum - sā haimaṃ rathamāsthāya vanāni jagāma - nārada uvāca -

eka evāsyā doṣo hi guṇānākramya tiṣṭhati
sa ca doṣaḥ prayatnena na śakyamativartitum -
mārkaṇḍeya uvāca - evamuktā samutpatya nāradastridivam gataḥ -
śrotumicchāmi sāvitri parāvaram - viśvāmitraḥ svayaṃvaram draṣṭum mithilāpurīm yayau
- so 'bhigamyā priyāṃ bhāryāmuṇvāca - sarve pauraḥ kālīdāsenā racitaṃ nāṭakam
draṣṭumāgacchan.

Занятие XXIV, упражнение IV

aśvena jalam pīyate - kanyābhyāṃ gītaṃ gīyate - ācāryairdharma upadiśyate -
mitraistyajye - ṛṣayo janena vandyante - devo vandyate - īśvareṇa bhūyate - śrūyate
bhagavandūtastavāgacchanti - janairnagaram gamyate - sūryeṇa prakāśyate - chātraiḥ
ślokaḥ paṭhyante - saridbhiruhyate - yuṣmābhirudyate -
vidvattvaṃ ca nṛpatvaṃ ca naiva tulyaṃ kadācana
svadeśe pūjyate rājā vidvān sarvatra pūjyate.

Занятие XXV, упражнение IV

parvatasya samīpe vanamāsīt - tasmin vane siṃho 'vasat - sa ca divā girau supto rātrau
vane paribhraman paśūnabhakṣayat - kadācit prabhūtamāhāraṃ citavānayaṃ siṃho
vṛkṣasya chāyāyāṃ nidrayā paribhūtaḥ - bahavo mūṣakā bilād bahirāgataḥ sānandaṃ
siṃhasya śarīre 'nṛtyan - tena pīḍitaḥ siṃhaḥ prabuddho 'bhavat - mūṣakāṇāmekāḥ
siṃhena grhītaḥ - tenoktam - bhoḥ prabho tvaṃ paśūnāṃ samrāt śrūyase - tava parākrāmo
jñātaḥ.

Занятие XXVI, упражнение IV

(продолжение)

ahaṃ kṣudrastvaṃ balavān - ata eva mayi dayāṃ kuru - siṃho mūṣakasya vacanaṃ
śrutavāṃstaṃ ca muktavān - tadanantaraṃ nareṇa tasminneva vṛkṣe jālam baddham -
tasmiñ jāle patitaḥ sa siṃhaḥ - tenoccai ruditaṃ - taṃ śrutavān mūṣaka āgata uktavān - he
prabho - alam bhayena - tasmājjālādahaṃ tvāṃ muñcāmi - sa jālam dantairakṛntat -
siṃhenoktam - aho mama mitrasya kṛtajñātā.

Занятие XXVII

vārāṇasīkṣetram

Часть I

santi khalu bhāratavarṣe tatra tatra bahūni tīrthakṣetrāṇi - tatrāpi vārāṇasī
purāṇeṣvatiśayena varṇyamānamanuttamaṃ puṇyakṣetram - saiva kāśītyucyate - parisare
puṇyasalilā bhāgīrathī pravahati - gaṅgāyāstīre nibaddhāḥ sundarāḥ suviśālāśca tīrthaśilāḥ
janairākīrṇā upalabhyante.

Часть II

bhāratavarṣasya sarvebhyo deśebhyaḥ striyaḥ puruṣa bālā vṛddhāśca gaṅgāsnānārthaṃ
kāśīm gacchanti - gatvā ca tatra nadyāṃ snātvā viśvanāthaṃ paśyanti arcanti ca -
vārāṇasyeṣā bahubhūmikairatyucchritairmandiraiḥ saṃśobhate - viśeṣataśca nadyāstīre
supratiṣṭhitā grhapaṅktiḥ mahatīm śobhāṃ bibharti - nagaramidaṃ purā hāṭakamayam
babhūveti śrūyate - idānīm tu kevalam śilāmayam dṛśyate - kāśīnagarasya suṣamā
nirīkṣaṇīyā.

Занятие XXVIII, упражнение IV

daśarathasya putro nāmnā rāmaḥ - tena vartmanā gaccha - rājovāca - rājā rājānamabravīt -
parākramo rājño bhūṣaṇam - vidyā sarvatra pūjyate - vidvāṃso vidvadbhiḥ saha
samāgamāya spṛhayanti - vidvadbhireva viduṣāṃ śramo jñāyate - ātmanaḥ putrāṇaṃ
karmasu kauśalaṃ praśaṃsati - jagatkarturmahimnāṃ phalaṃ sarvatra dṛśyate - ātmānaṃ
viddhi - hemnaḥ saṃlakṣyate hyagnau viśuddhiḥ śyāmikāpi vā.

Занятие XXIX, упражнение IV

he bālā āyuṣmanto bhavata - sa balavānastu - he bhagavan balavantam māṃ kuru -
dhīmanto loke yaśasvanto bhavanti - rāmo mūrtimān dharma iva - namo bhagavate
vāsudevāya - adhamarṇaḥ sarvathā paravanto bhavanti - bhavantaḥ putraiḥ
sahāgacchantviti śrīmato devasyājñā - āsmabhiraśvasya gatiḥ kuṇṭhitā - kevalaṃ rājñā
daśarathena vyālīva kaikeyyātmanaḥ sadmani niveśita - tava jyeṣṭho bhrātā tvad baliyān
kintu tvaṃ tasmāt paṭiyān

Занятие XXX, упражнение IV

śrīmanto dhanavantaśca saṃpadyapi sukhaṃ na vindanti - āpadi suhṛdo 'smānpālayeyuḥ -
śaradi candramaso jyotistejasvi - śaradi kāsucitsaritsu padmāni dṛśyante - tvaṃ jīva
śaradaḥ śatam - kāścitsaritaḥ samudreṇa kāścidanyābhiḥ saridbhiḥ saṃgacchante - vidyutā
saha megho viyati vartate - kavīnāṃ vākṣu mādhyamasti - iha jagati putrasyodbhava
utsavasya hetuḥ - dṛśadi niṣaṇṇo guruḥ śiṣyāndharmamupādiśat -
manasā niścayaṃ kṛtvā tato vācābhidhīyate
karmaṇā kriyate paścātpramāṇaṃ me manastataḥ

Занятие XXXI, упражнение IV

dinasya pūrvārdhe vṛkṣāṇaṃ chāyā ārambhe gurvyaḥ krameṇa ca kṣayiṇyaḥ parārdhe tu
purā laghavaḥ paścācca vṛddhimatyāḥ - catasro vidyāscatuṣṣaṣṭim kalāśca candrāpīḍo
'śikṣata - catvāro vedā vidyante 'ṣṭādaśa purāṇāni ṣaṭtrimśatsmṛtayaḥ ṣaḍ darśanānīti
viduṣāṃ matam - caturṇāṃ vedānāṃ tu bahavaḥ śākhā vartante - tadyathā ṛgvedasya pañca
śākhā yajurvedasya ṣaḍaśītiḥ sāmavedasya saptātharvavedasya naveti sarvāḥ saṃkalayya
saptottaraṃ śataṃ śākhānāṃ śrūyate.

Занятие XXXII, упражнение IV

mārkaṇḍeya uvāca
śṛṇu rājankulastrīṇāṃ mahābhāgyaṃ yuddhiṣṭhira
sarvametyathā prāptaṃ sāvitryā rājakanyayā (1)
āsīnmadreṣu mahātmā rājā paramadhārmikaḥ
brahmaṇyaśca śaraṇyaśca satyasaṃdho jitendriyaḥ (2)
yajvā dānapatirdakṣaḥ pauraṇānapadapriyaḥ
pārthivo 'śvapatirnāma sarvabhūtahite rataḥ (3)
kṣamāvananapatyaśca satyavānsaṃyatendriyaḥ
atīkrāntena vayasā saṃtāpamupajagmivān (4)

Занятие XXXIII, упражнение IV

apatyotpādanārthaṃ ca tīvraṃ niyamamāsthitaḥ

kāle parimitāharo brahmacārī jitendriyaḥ (5)
hutvā śatasahasraṃ sa sāvitrī rājasattamaḥ
ṣaṣṭhe ṣaṣṭhe tadā kāle babhūva mitabhojanaḥ (6)
etena niyamenāsīdvarṣāṇi daśa cāṣṭa ca
pūrṇe tvaṣṭadaśe varṣe sāvitrī tuṣṭimabhyagāt (7)
rūpiṇī tu tadā rājandarśayāmāsa taṃ nṛpaṃ
agnihotrātsamutthāya harṣeṇa mahatānvitā
uvāca cainam varadā vacanaṃ pārthivaṃ tadā (8)

Занятие XXXIV

rāma vivāhaḥ

Часть I

asti ayodhyāyāṃ mahāpratāpī rājā daśarathaḥ - tasya rāmaḥ lakṣmaṇaḥ bharataḥ
śatrughnaḥ ca iti catvāraḥ putrāḥ samabhavan - ekadā muniviśvāmitraḥ rāmalakṣmaṇau
yajñarakṣārthaṃ nināya - yajñoparāntaṃ viśvāmitraḥ rāmalakṣmaṇābhyāṃ saha
sītāsvayaṃvaram draṣṭuṃ mithilāpurīm yayau - mithilādhipatiḥ rājā janakaḥ
munerāgamaṇaṃ śrutvā vinayena sahasā pratyujjagāma - tena janakena dattaṃ pūjārghaṃ
pratigrhya viśvāmitraḥ rājñāḥ daśarathasya kuśalaṃ yajñasya ca nirvighnatāṃ papraccha -
tatkuśalaṃ yajñasya samāptiṃ ca śrutvā rājā janakaḥ uvāca dhanyaḥ anugrahītaścāsmi
bhavadāgamanena.

Часть II

tataḥ svayaṃvarakarma arabhata - janakaḥ uvāca - he minupuṃgava kṣetraṃ kṣṣataḥ me
lāṃgalāt utthitā ekā sūtā asti - kṣetraṃ śodhayatā labdhā ataḥ sā sītā iti nāmnā viśrutā - sā
idānīm svayaṃvarayogyā samjātā - vardhamānām tām sītāṃ sarve rājānaḥ atrāgatya
varayitum icchanti - varayitumicchātāmapī teṣāṃ kanyāṃ na dadāmi vīryaśulkā sā iti -
sarve nṛpatayaḥ vīryaṃ jijñāsavaḥ atra upāgacchan - teṣāṃ purastāt mayā śaivaṃ dhanuḥ
upāhṛtaṃ - tasya grahaṇe tolane 'pi vā te nṛpā na śekuḥ - tat etat paramabhāsvaraṃ dhanuḥ
rāmalakṣmaṇayoḥ cāpi darśayiṣyāmi - rāmo yadi asya āropaṇaṃ kuryāt ahaṃ sītāṃ tasmai
dadyām.

Занятие XXXV, упражнение IV

grīṣmakāle gharma 'ṅgāni glapayati svedaṃ pravartayati tṛṣṇāṃ parivardhayati ca -
kṣatriyā yuddhe 'rīnmārayanti - kālidāsaḥ kāvyāṃ māṃ śrāvayeh -
senayorubhayormadhye rathaṃ sthāpaya me 'cyuta - devī rūpiṇī tu tadā rājandarśayāmāsa
taṃ nṛpaṃ - yo vāyuṃ vāpayati nadīm vāhayati tārāścālayati vṛkṣān rohayati sa
saṃsārasya vipatsvadvānaṃ tvām darśayiṣyati -
durjanena samaṃ sakhyaṃ prītiṃ cāpi na kārayet
uṣṇo dahati cāṅgāraḥ śītaḥ kṣṣṇāyate karam.
lālayetpañca varṣāṇi daśa varṣāṇi tāḍayet
prāpte tu ṣoḍaśe varṣe putraṃ mitravadācayet.

Занятие XXXVI, упражнение IV

kiṃ me ditsasi - putraḥ pitaramanusisīrṣati - hreṣamāṇā asvāstrīṇaṃ bubhukṣanti -
prabhūtavarṣaṇādasyā nadyāḥ kūlaṃ pipatiṣati - brāhmaṇo bubhūṣū rājarṣirviśvāmitra
ugraṃ tapaścakre - svayaṃvarakāle sītāṃ lipsavo rāvaṇādayo bahavo rājāno
vidhāñjagmuḥ - kiṃ tu rudradhanurnamayitumaśaktāḥ sarve bhagnāśā babhūvuḥ - tasyām

sabhāyāmeva duryodhanaṃ gadāghātena jighāṃsurbhīmaseno yudhiṣṭhireṇa nivāritaḥ -
sūryavaṃśasaṃbhavānāṃ rājñāṃ yaśo jigāsuḥ kālīdāsa āha -

atha śrīmadbhagavadgītā

prathamo `dhyāyaḥ

dhṛtarāṣṭra uvāca

dharmakṣetre kurukṣetre samavetā yuyutsavaḥ
māmakāḥ pāṇḍavāścaiva kimakurvata saṃjaya.

Занятие XXXVII, упражнение IV

nārada uvāca - kva gatābhūtsuteyaṃ te kutaścaivāgatā nṛpa - kiṃ yūyamavocata - punarapi
kathayata nāhamavahito `bhūvam - kāśiṃ gantukāmaḥ śrīnagarānniragātpaṇḍitaḥ saha
parivāreṇa - idamāmraphalaṃ vṛkṣādapaptat - yadi rocate gr̥hītvā svādasva - he gaṅge
yadīdṛśebhyaḥ pāpebhyo māmudadīdharastataḥ satyamanāthaśaraṇamasī
viṣṇupadapaṇkājodbhavāsi - prātārārabhya pañcasaptatiṃ vṛkṣānasicāma - vatsasya
maraṇena tadviśayakāḥ sarve manorathā me `dhvasan - iyaṃ bālikā duḥkhavārtāṃ
śrutvāmuhat - āśvāsaya nāmudakena ca siñca - imaṃ grāmamāgacchantau bhavannirdiṣṭe
gahane vane nānāpakṣigaṇasamākulaṃ mahāvaṭavṛkṣaṃ tamadarśāva - asminmaṇḍape
samāhṛtānbrāhmaṇānahamajagaṇam - pañca śatāni teṣāṃ vartante

Занятие XXXVIII, упражнение IV

idaṃ madhu kiṃ nālikṣaḥ - rucikarametat - kṛṣṇīvalā bhūmimakṛkṣanparaṃ tvādrāsu sthite
`pi sūrye parjanyo na varṣati - bhoḥ purohita bhavadājñāmanuṣṭya baṭave `ham sāvitṛṃ
upādikṣam tadadhunānyatkaraṇīyaṃ darśaya - astamayāsīdravistimireṇāvṛtaṃ nabhaḥ -
tatkimadyāpi gāṃ nādhukṣata payaḥ - mā vayaṃ bhrātaraḥ parasparaṃ
dvikṣāmetyasmākaṃ pitāsannamaraṇo rikthasya samānāmścaturō bhāgānakarot -
kaniṣṭhaṃ putramahamabravaṃ putraka kusumapuraṃ gatvā tatraikasingrhe mayā
nikṣiptaṃ dhanamāste tadgr̥hāṇa - so `gacchat - nivṛtya ca māmabravītātā bhrātaro me
tatrāgatyāsmabhyametaddhanaṃ pitādāditi vadantaḥ sarvameva tadādiṣata -
ekenāpi suvṛkṣeṇa puṣpitenā sugandhinā
vāsyate tadvanaṃ sarvaṃ suputreṇa kulaṃ yathā -
ekenāpi kuvṛkṣeṇa koṭarasthitavahninā
dahyate tadvanaṃ sarvaṃ kuputreṇa kulaṃ yathā.

Занятие XXXIX, упражнение IV

asti kasmim̐ścidvanoddeśe siṃhaḥ - sa ca sarvānmṛgānavāṣṭabhyābhakṣayat - tato
mṛgairmilitvā siṃho vijñāpitaḥ - deva - sarvamṛgocchedaḥ kimarthaṃ kriyate - vayameva
sarve pratyahamekaikaṃ sattvamāhārārthaṃ preṣayāmaḥ - tenoktam - evamastviti -
tataḥprabhṛti pratidināṃ taiḥ preṣitamēkaikaṃ mṛgaṃ bhakṣayansthiṭaḥ - atha
kadāciddhūrtaśaśakasya vāra āyātaḥ - so `cintayat - mṛto `ham - kiṃ karomi - kva yāsyāmi
- yadvā yena jīvāmi tamupāyaṃ cintayāmi - kimaśakyaṃ buddhimatām - ataḥ
siṃhamevopāyāntareṇa vyāpādayāmīti.

Занятие XXXX, упражнение IV

tato velātikramaṃ kṛtvā kathaṃcinmandam mandamagacchat - siṃho `pi
kṣutpipāsābhibhūtaḥ krodhāduvāca - kutastvaṃ vilambyāgataḥ - so `bravīt -
nāhamaparāddhaḥ - pathi siṃhāntareṇa saṃrudhya bhakṣitumupakrāntaḥ -
tasmātkathamapi palāyyāgato `smi - siṃha āha - kvāsau durātmā - sa āha - tvaritamāgaccha

svāmin - taṃ darśayāmīti - tatastaṃ grhītvātīvanirmalajalapūrṇakūpaṃ gataḥ - tatra paśyati
tasya pratibimbaṃ darśayāmāsa - sa cātikopavaśādātmanaḥ pratibimbaṃ dr̥ṣṭvā
siṃhāntarabhrāntyā jale tasyopari nipatya pañcatvamupagataḥ.